

מו"פ צפון

חווה אזורית לנסיונות גליל מערבי

סיכום לשנת 2008 למחקר:

השפעת יישום מעכב צמיחה באביב בריכוז כפול מהמקובל

ניסן תשל"ט, אפריל 2009

חוקר ראשי: דר' גד איש עם

צוות מחקר גליל מערבי: גד איש עם, הדר כהן, אדולפו לוי, עזרא אידלמן

הממצאים בדו"ח זה הינם תוצאות של ניסויים,

ואינם מהווים המלצה לחקלאים

מבוא

ריסוס במעכבי צמיחה מקבוצת הפקלובוטרוזול והיוניקונזול בתקופת שיא הפריחה מקובל בישראל כטיפול תקני בזנים 'האסי' ו'אטינגר', ובזנים נוספים. טיפול זה מעכב את גל הצמיחה האביבי הראשון, מפנה את משאבי העץ אל החנטים הצעירים ומשיג צמצום נשירת חנטים והגדלת הפירות. בתנאי הגליל המערבי משיג טיפול זה ב'האסי' אפקט חיובי במרבית השנים (בעיקר הגדלה של הפירות) וב'אטינגר' בכמחצית השנים (בעיקר צמצום נשירת חנטים). בשלוש עונות אחרונות נמצא כי יישום ריכוז כפול מהטיפול המשקי של תכשירי יוניקונזול חדשים השיג עליה נוספת ביבול ובגודל הפרי, בשני הזנים הנ"ל. הירידה המשמעותית במחיר המעכבים המסחריים מאפשרת לבחון יישום של ריכוז כפול שלהם.

מטרות המחקר

עליה ביבול ושיפור בהתפלגות גודל פירות בזנים 'האסי' ו'אטינגר', שיביאו לעליה בהצלחה השיווקית ובתמורה למגדל.

פירוט המחקר

א. ריסוס אביבי בריכוז כפול של מעכב ג'יברלין בזן 'האסי'

אתר: כפר מכבי; זן: 'האסי'; תחילת ניסוי: אביב 2008

שם חלקה: "8-9"; שנת נטיעה: 1980; מרווחי נטיעה: 7x6 מ';

תבנית נטיעה: 6 בלוקים, בכל בלוק 5 שורות 'האסי' ומשני צדיהן 1 שורה 'אטינגר'. הניסוי מיושם רק על שורות 'האסי' הצמודות ל'אטינגר'.

מס. חזרות לטיפול: 4; גודל חזרה: 0.71 עד 0.92 ד'; תבנית ניסוי: חזרות אקראיות בבלוקים;

טיפולים (מיושמים כולם במועד המשקי):

1. ריסוס מגנום 0.7% (ריכוז משקי)
2. ריסוס מגנום 1.4% (ריכוז כפול מהמשקי)
3. ביקורת בלתי מרוססת

תוצאות

יבול עונת 2007/08

לאחר שכמות יבול משמעותית נגנבה מחלקה זו לא היה ניתן לסכם את הניסוי.

המלצות

מומלץ ליישם את תבנית המחקר בעונה הבאה באתר שמוגן טוב יותר מפני גנבות.

ב. ריסוס אביבי בריכוז כפול של מעכב ג'יברלין בזן 'אטינגר'

אתר: פרוד; זן: 'אטינגר'; תחילת ניסוי: אביב 2008

שם חלקה: "4-ה', 4-ג'"; שנת נטיעה: 1981; מרווחי נטיעה: 7x6 מ';

תבנית נטיעה: בלוקים של 4 שורות 'האס' רצופות ו-3 או 4 שורות 'אטינגר' רצופות לסירוגין. הניסוי מיושם על שורות 'אטינגר' הצמודות ל'האס' (9 שורות) או שאינן צמודות ל'האס' (3 שורות).

מס. חזרות לטיפול: 4; גודל חזרה: 0.38 עד 0.84 ד'; תבנית ניסוי: חזרות אקראיות בבלוקים;

טיפולים (מיושמים כולם במועד המשקי):

1. ריסוס מגנום 0.7% (ריכוז משקי)
2. ריסוס מגנום 1.4% (ריכוז כפול מהמשקי)
3. ביקורת בלתי מרוססת

תוצאות

יבול עונת 2007/08

ההבדלים בין הטיפולים אינם מובהקים

אחוז פרי גדול (16)		יבול פרי גדול (16)		סה"כ יבול		טיפול
אחוז	% מהביקורת	ק"ג/ד'	% מהביקורת	ק"ג/ד'	% מהביקורת	
57.0	99.2	842	85.6	1548	86.0	"מגנום" 0.7% (משקי)
56.8	98.9	955	97.1	1760	97.8	"מגנום" 1.4%
57.5	---	984	---	1800	---	ביקורת ללא ריסוס

דיון

הביקורת הבלתי מרוססת הייתה זהה לטיפולים מבחינת אחוז הפרי הגדול, וגבוהה מהם מבחינת היבול ב-2% עד 14% (לא מובהק). הטיפול בריכוז הכפול היה זהה לטיפול המשקי מבחינת אחוז הפרי הגדול, וגבוה

ממנו מבחינת היבול ב- 14% (לא מובהק). בנסיונות קודמים נמצא שבזן 'אטינגר' בגליל המערבי יש אפקט ליישום מעכב אביבי רק בכמחצית השנים. אפקט זה מתבטא בעיקר בצמצום נשירת חנטים, ולא בגודל הפרי. עקב רמת השונות הגבוהה שבין השורות (חזרות) בחלקה וותיקה זו, ההבדלים בין הטיפולים אינם מובהקים, וקשה להסיק מהם מסקנות.

המלצות

מומלץ ליישם את תבנית המחקר בעונה הבאה באתר עם נטיעה צעירה יותר, ושורות פחות הטרוגניות.

תודות: ברצוננו להודות בראש ובראשונה למו"פ צפון, אשר מממן את המחקר. תודה לנוטעים מכפר מכבי ומפרוד, אשר איפשרו את ביצוע המחקר בחלקותיהם ואף תרמו לביצועו; לצוות המדריכים, לטכנאים, לצוות בית האריזה ולאיש השדה של מילופרי.